

OPONENTSKÝ POSUDEK (RIGORÓZNÍ PRÁCE)

Jméno rigorózanťky:	Mgr. Diana Lokajíčková
Téma práce:	Mediace jako alternativní způsob řešení sporů
Rozsah práce:	90 stran vlastního textu (podle prohlášení autorky 214 820 znaků včetně mezer, tj. 119,34 NS)
Datum odevzdání práce:	05. 04. 2022 (el. podoby) 11. 04. 2022 (tištěné podoby)

1. Aktuálnost (novost) tématu

Zvolené téma nelze považovat za nové, nicméně se jedná o téma aktuální. Názory na civilní proces v současné podobě (resp. na jeho současnou právní úpravu) se napříč širokou odbornou veřejností značně různí. Dokladem toho je ostatně i uvedený věcný záměr civilního řádu soudního, který se navrácí k tradicím rakouského civilního procesu a jeho kritika zejména ze strany zástupců justice. V této situaci je nepochybně potřebné si uvědomit, že řešení sporů není nezbytně nutné pouze pomocí „klasického“ soudního řízení, o jehož současných slabých stránkách není třeba se podrobně rozepisovat. Volba tématu tak může nepochybně přispět k rozšíření současného diskurzu o budoucí podobě civilního procesu, resp. o jeho alternativách, ale také o možnostech jejich vzájemného propojení (k tomu by vhodně posloužila komparace se zahraniční právní úpravou).

Oponentské hodnocení: Výběr tématu hodnotím na základě uvedeného kladně. Zpracování tohoto tématu je schopno osvědčit, zda si rigorózanťka osvojila teoretické poznatky založené na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zpracování autorkou zvoleného tématu vyžaduje znalosti teoretické, a to právní úpravy zvoleného institutu. Problematice mediace je v obecné rovině věnována pozornost zejm. v posledních deseti letech, což se odráží v dostupnosti literatury věnované tomuto tématu. Rigorózanťka mohla čerpat ze standartních zdrojů, jak knižních, tak časopiseckých. Autorka použila při psaní své práce zejména metody popisné, analýzy a syntézy.

Oponentské hodnocení: Náročnost zvládnutí těchto teoretických otázek odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu. Níže bude posouzeno, zda si rigorózanťka tyto teoretické otázky dostatečně osvojila a zda je její práce s těmito základními východisky koherentní.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce rozčleněna do devíti kapitol, úvodu a závěru. Součástí práce je dále seznam zkratk, seznam použitých zdrojů, seznam příloh, abstrakt a klíčová slova včetně názvu práce (vše v českém a anglickém jazyce). V úvodu práce autorka formuluje cíl práce, kterým je: „*popsat institut mediace, jeho legislativní základ, principy, na kterých je mediace založena, stejně jako požadavky, které jsou kladeny na zapsaného mediátora.*“ Stanovenému cíli je podřízena struktura práce. Nejprve autorka popisuje konflikt v obecné rovině (kapitola 1.) a posléze se zabývá definicí mediace, kritérii dělení a jejími principy (kapitola 2.). Poté se zaměřila na historický vývoj mediace (kapitola 3.) a na postavení mediátora (kapitola 4.). Samostatnou kapitolu (5.) věnovala problematice soudem nařízeného setkání s mediátorem. V kapitole 6. popsal průběh mediace, v kapitole 7. ukončení mediace a v kapitole 8. se zabývala různými právními odvětvími, kde by bylo vhodné mediaci využít. Před závěr práce zařadila jako samostatnou kapitolu 9., ve které shrnula dílčí závěry s požadovanými změnami právní úpravy, vlastní úvahy a návrhy *de lege ferenda*. Hodnocená práce je ukončena stručným závěrem, který rigorózanťka pojala spíše jako shrnutí. Systematika jednotlivých kapitol, resp. jejich dělení na dílčí celky, je zvolena vhodně a odpovídá celkové koncepci práce.

Oponentské hodnocení: Formální a systematické členění práce odpovídá požadavkům, které jsou kladeny na práce tohoto druhu.

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr rigorózní práce odpovídajícím způsobem zpracován

Cíl práce byl uveden již výše. S tímto cílem byla rovněž konfrontována formální a systematická stránka práce a byla shledána jako vyhovující. Zbývá tedy posoudit uvedený záměr především z hlediska logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Logická stavba práce vyplývá již z formálního a systematického pojetí. Autorka postupovala od obecného k dílčímu (popsala historický vývoj a problematiku se zaměřením na její generální otázky), poté se věnovala jednotlivým dílčím otázkám (srov. již výše). Jednotlivé kapitoly pak na sebe navazují logicky, celková stavba práce působí koherentně. Téma se autorce podařilo zpracovat do dostatečné hloubky. O tom nejlépe vypovídá poznámkový aparát, který čítá celkem 219 poznámek pod čarou a rovněž počet použitých zdrojů (srov. dále). Rigorózní záměr na některých místech připojuje své názory (např. na str. 11, 14, 85), možná bych to u práce tohoto typu očekávala více, zejména tam, kde je čtenář seznámen s nějakým problémem, otázkou, na kterou není jednoznačná odpověď, pak se vyloženě nabízí, aby k tomu autorka zaujala své stanovisko, a to např. u výkladu problematiky mlčenlivosti mediátora na str. 30 an., dále u problematiky vykonatelnosti mediační dohody sepsaných mediátory, kteří jsou současně advokáty na str. 70, dále se to vyloženě nabízí u kapitoly 9. a v závěru práce, který autorka pojala pouze jako shrnutí na místo toho, aby v něm uvedla dílčí závěry své práce včetně svých návrhů *de lege ferenda*. Další připomínku mám k chybně uvedené skutečnosti o sepisování exekutorských zápisů se svolením k vykonatelnosti (str. 71 práce), kdy sepisování těchto listin není možné již téměř deset let!

Práci hodnotím jako celkem zdařilé zpracování tématu, a to ohledně logické stavby, hloubky zpracování tématu, použitých právně-hermeneutických metod i práce se zdroji. Domnívám se tedy, že zamýšlený záměr práce byl odpovídajícím způsobem zpracován a že předložená rigorózní práce, jak po stránce formální, tak i obsahové, splňuje požadavky kladené na rigorózní práce, tj. prokázat schopnost k samostatné tvůrčí činnosti a hlubší znalosti ze zpracovávané tematiky, a proto doporučuji její přijetí k ústní obhajobě.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce je uveden výše. Autorka tento cíl splnila.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Autorka při zpracování zvoleného tématu prokázala schopnost samostatné práce, a to jak pokud jde o literaturu, tak judikaturu. Automatická kontrola shod provedená systémem theses.cz generuje dokument čítající 955 stran, představující 37 dokumentů obsahujících shody. Míra shody u dokumentu č. 1 (porovnání s diplomovou prací uchazečky) nepřesahuje 11%, u dalších pak 3%. Lze tedy konstatovat, že nalezené shody se týkají povětšinou názvů právních předpisů či citací zákonných textů či citací judikatury, které logicky musí být shodné. Automatická kontrola shod provedená systémem Turnitin indikuje 126 zdrojů obsahujících shody, čímž generuje celkovou podobnost (<i>overall similarity</i>) 52 %. Z toho je však třeba věnovat pozornost pouze zdroji č. 1, kde je indikována shoda 24 % (u zdroje č. 2 jde pouze o shodu 6 %, u zdroje č. 3 se jedná o shodu 4 %, u zdroje č. 4 a 5 je shoda 2 % a počínaje zdrojem č. 6 jde o shodu menší jak 1 %). Pokud jde o zdroj č. 1, je třeba konstatovat, ani toto číslo samo o sobě ničeho nevyovídá, neboť jde o souhrn všech shod

	<p>z uvedených zdrojů (dspace.cuni.cz), ve kterých jsou ovšem agregovány jednotlivé dílčí zdroje z těchto uložišť. Po prostudování těchto shod lze navíc konstatovat, že indikované shody se týkají především ustálených citací profilující teoretické literatury, ustálených právních obrátů, citací zákonných ustanovení a judikatury, které musí být logicky shodné. Celková shoda je pak sice 52 %, ale je souhrnem shod z uvedených zdrojů (nejde o shodu s jedním zdrojem).</p> <p>Na základě těchto kontrol tedy nelze učinit závěr, že by rigorózní práce nepostupovala při tvorbě práce <i>lege artis</i>.</p>
Logická stavba práce	Logická stavba práce je již zhodnocena výše a lze ji hodnotit jako zdařilou.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	<p>Autorka pracuje s literaturou řádně a průběžně na ni odkazuje. Seznam použité literatury je přehledný. Ze seznamu vyplývá, že pracovala s více jak sedmdesáti publikacemi, ať už monografického či časopiseckého charakteru, a to i se zdroji zahraničními.</p> <p>Lze uzavřít, že práce se zdroji byla shledána jako postačující pro požadavky kladené na práce tohoto druhu.</p>
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	<p>Autorka téma zvolené v názvu práce zpracovala co do podrobnosti způsobem odpovídajícím požadavkům na práce tohoto druhu. Hloubku zpracování dokresluje dostatečná práce s poznámkovým aparátem (srov. výše).</p> <p>Lze tedy uzavřít, že autorka zvolené téma zpracovala a vyčerpala dostatečně.</p>
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	<p>Úprava práce je po formální stránce přehledná. Velikost písma i jeho rozpal je standardní, počet úhozů pravděpodobně odpovídá průměrné normostraně. Práce obsahuje 8 příloh. V příloze č. 8 je tabulka se statistickými údaji včetně dvou grafů, rovněž vlastní text práce je na mnoha místech doplněn o obrázky, tabulky či grafy, které vhodně demonstrují skutečnosti, které autorka v textu uvádí.</p> <p>Lze uzavřít, že úprava odpovídá požadavkům kladeným na práce tohoto druhu.</p>
Jazyková a stylistická úroveň	Po stránce jazykové a stylistické je práce na dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Při obhajobě práce by autorka mohla pohovořit, jaké další návrhy (mimo zmiňovanou potřebu právní úpravy mediační doložky) by navrhovala k tomu, aby se využití mediace v praxi zefektivnilo?

V Praze dne 18. května 2022

JUDr. Dita Frintová, Ph.D.
oponent rigorózní práce